

Οικονομικά της Κοινωνικής Πολιτικής

ΚΣΤ'ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΒΩΛΟΣ»

2020

Γιώργος Συμεωνίδης

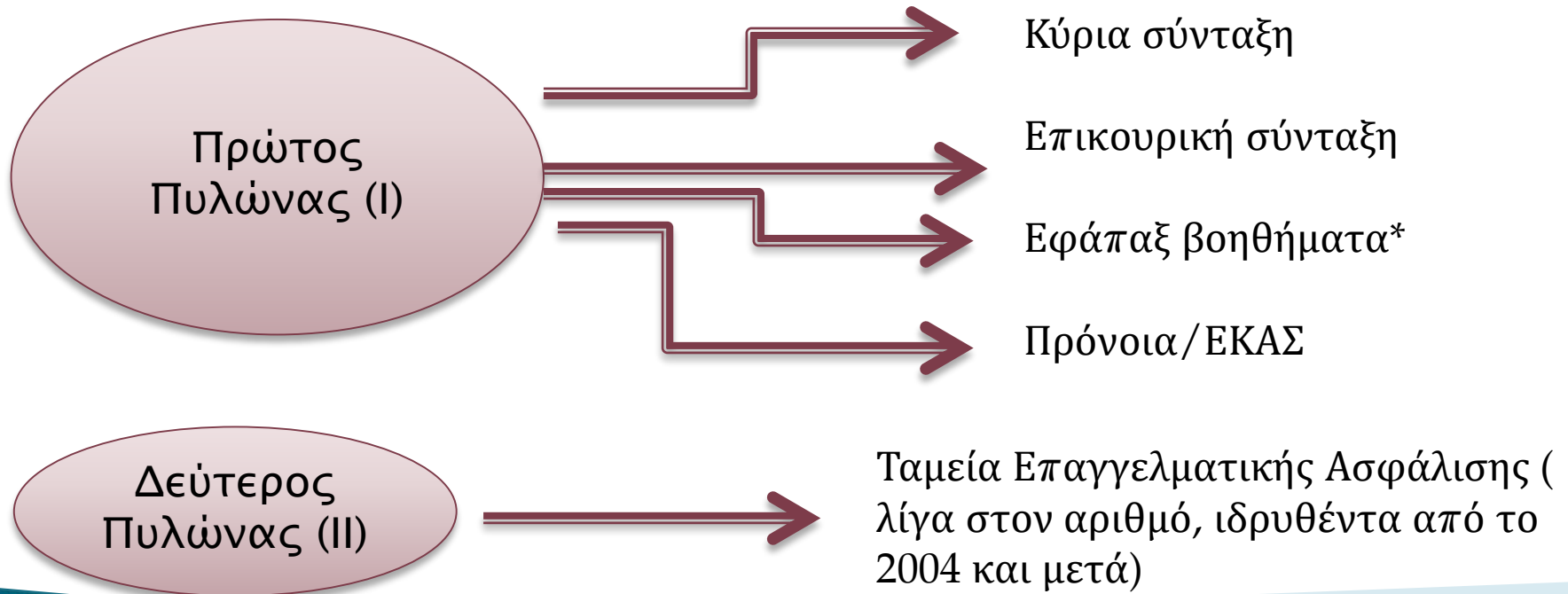
*Μέλος Συμβουλίου
Εθνικής Αναλογιστικής
Αρχής*

*Μέλος ΔΣ
ΕΚΔΔΑ*

Ενότητες:

- 1) Κοινωνική ασφάλιση – Κοινωνική πρόνοια
- 2) Συστήματα χρηματοδότησης
- 3) Διανομή και αναδιανομή του εισοδήματος, φτώχεια
- 4) Οικονομικά μεγέθη του συστήματος συνταξιοδότησης
- 5) Αποδοτικότητα του συστήματος

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Συστήματα ανά την Ευρώπη

- ▶ Ποια συστήματα ασφάλισης κ συνταξιοδότησης γνωρίζετε και πως κατηγοριοποιούνται;
- ▶ Γνωρίζετε τις διαφορές των εννοιών;
 - Κεφαλαιοποιητικό
 - Διανεμητικό κ η διαφορά με την έννοια του Αναδιανεμητικού
 - Νοητής ΚεφαλαιοποίησηςΚαι τα παρακάτω είδη συστημάτων;
 - Καθορισμένων εισφορών
 - Καθορισμένων παροχών
 - Μικτά/ Υβριδικά συστήματα

ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ – ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Χρηματοδότηση

Επίβλεψη

Λειτουργία

Λογική διασύνδεσης με τον Ευρωπαϊκό χώρο

Ευρωπαϊκές προοπτικές

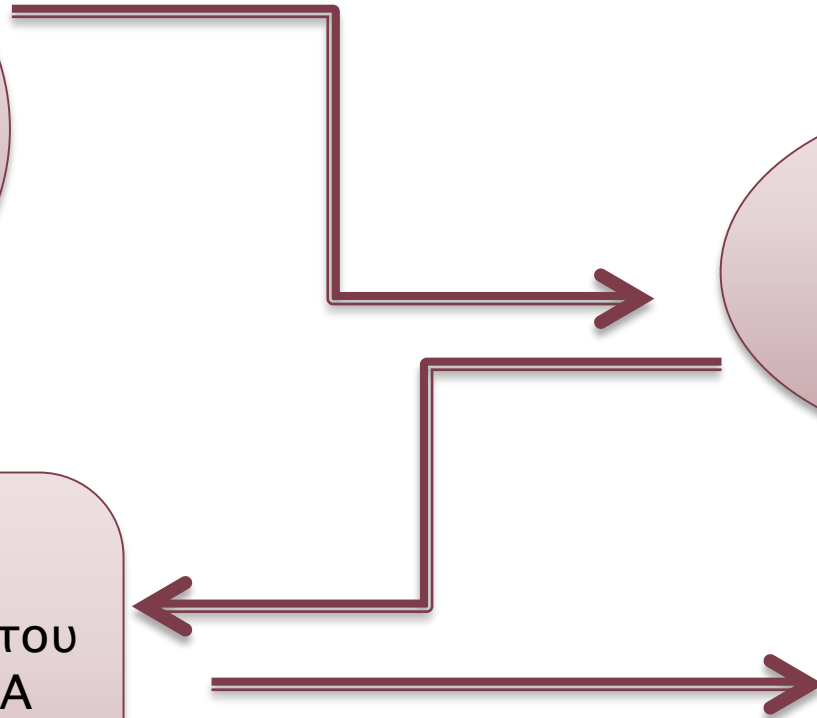
ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΧΡΟΝΟΣΕΙΡΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ

2002:
Ίδρυση
θεσμού με
βασικούς
πυλώνες το
ΥΠΕΡΓ και
την ΕΑΑ

2003: ΥΑ που
καθορίζει
τους όρους
λειτουργίας
τους

2013:
Εμπλουτισμός του
θεσμού με ΤΕΑ
προερχόμενα από
την Επικουρική
Ασφάλιση

2014:
Επιτροπή
Κεφαλαιαγο
ράς

Δύο βασικά μεγέθη

ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

4:1

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

$$RR = \frac{\text{Ποσό σύνταξης που λαμβάνει ο συνταξιούχος τον πρώτο μήνα}}{\text{Τελευταίος μισθός Η συνολικό εισόδημα}}$$

Μεταρρυθμίσεις

Αφορούν αποκλειστικά την Ελλάδα;

Αφορούν αποκλειστικά τις χώρες με δημοσιονομικά προβλήματα;

Ποιες είναι οι προκλήσεις στον τομέα της Κοινωνικής Ασφάλισης για την Ελλάδα και ποιες για το σύνολο του Ευρωπαϊκού χώρου;

Οι προκλήσεις στον ελληνικό χώρο

Τα εγγενή προβλήματα του Ελληνικού ΣΚΑ: (προ 2010)

- ▶ Υπερβολικά μεγάλος αριθμός ΦΚΑ (τι προβλήματα προξενεί αυτό;)
- ▶ Διαφορετικές καταστατικές διατάξεις
- ▶ Κυμαινόμενο επιτόκιο αύξησης/αναπροσαρμογής συντάξεων
- ▶ Η νοοτροπία των πολιτών και η έλλειψη παιδείας σχετικά με τα θέματα Κοινωνικής Ασφάλισης
 - Ο ρόλος των ΜΜΕ
 - Η ευθύνη των κυβερνήσεων
- ▶ Οι αθρόες εισροές λαθρομεταναστών
- ▶ Το εξαιρετικά υψηλό ποσοστό εισφορών (σχεδόν 45%)
- ▶ Η νομική σύνδεση των ΦΚΑ με τα Ελληνικά Ομόλογα και την ΤτΕ

Maastricht – Οικονομικές επιπτώσεις στην Κοινωνική Ασφάλιση

Τι γνωρίζετε για τα όρια που θέτει η εν λόγω συνθήκη στα κράτη-μέλη;

Έχει υπογράψει η Ελλάδα τη συνθήκη αυτή;

Τι γνωρίζετε για τη συνθήκη της Λισσαβόνας;

Οι προκλήσεις για τα ασφαλιστικά συστήματα

Τις γνωρίζετε;

Ποια συστήματα θεωρείτε πιο εξελιγμένα και ποια λιγότερο;
(Mercer)

Η γήρανση του πληθυσμού πανευρωπαϊκά

<http://europa.eu/!pd64nu>

Σε 90 χρόνια η ανθρωπότητα αναμένεται να κερδίσει μια δεκαετία ζωής, με έτος αναφοράς τα 60 έτη.

Τι πίεση ασκεί αυτό στα δημοσιονομικά του ασφαλιστικού;

Η Ομάδα εργασίας για τη γήρανση (Ageing working group)

Ομάδα εργασίας για τον γηράσκοντα πληθυσμό και την οικονομική βιωσιμότητα

- ▶ Η γήρανση του πληθυσμού αποτελεί μια μεγάλη πρόκληση για την οικονομική σταθερότητα των δημόσιων οικονομικών των χωρών μελών της ΕΕ.
- ▶ Η μείωση του κλάσματος των εργαζομένων σε σχέση με τους συνταξιούχους θα οξύνει το πρόβλημα και θα υπάρξει δημοσιονομική πίεση στο θέμα των συντάξεων, της υγειονομικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας φροντίδας.
- ▶ Σκοπός

Η Ομάδα Εργασίας για τη Γήρανση της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής (EPC) αποσκοπεί στο να βελτιώνει την ποσοτική αποτίμηση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών και τις οικονομικές επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού των κρατών μελών της ΕΕ, ώστε να βοηθήσει στη χάραξη πολιτικών.

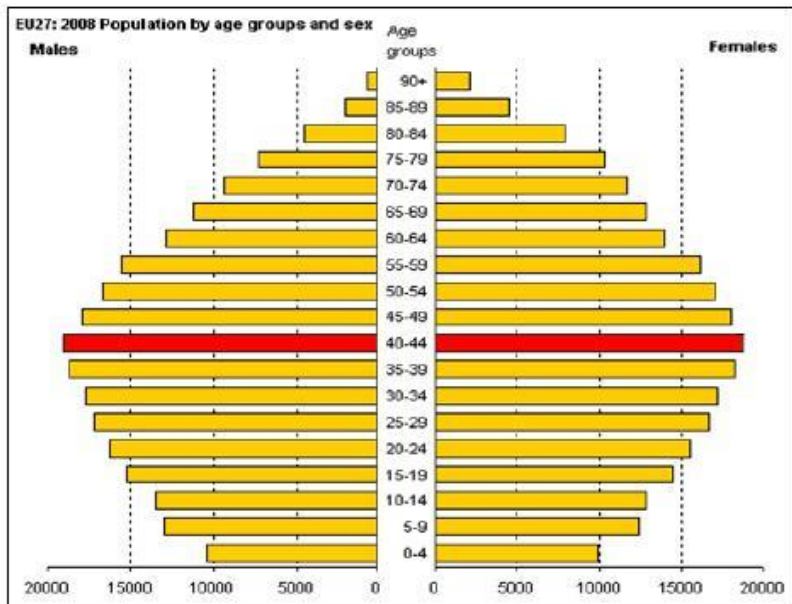
Η πράσινη βίβλος για τις συντάξεις (2010) (1)

Η *επάρκεια* και η *βιωσιμότητα* είναι οι δύο πλευρές του ίδιου νομίσματος. Αν υπάρξει κίνδυνος ανεπάρκειας των συντάξεων, μπορεί να υπάρξει πίεση για ad hoc αυξήσεις συντάξεων ή αύξηση της ζήτησης για άλλες παροχές, πράγμα που θα θέσει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα. Ομοίως, αν ένα συνταξιοδοτικό σύστημα δεν είναι βιώσιμο, τότε μακροπρόθεσμα, όταν θα χρειαστούν απότομες διορθώσεις, θα αποδειχθεί και ανεπαρκές.

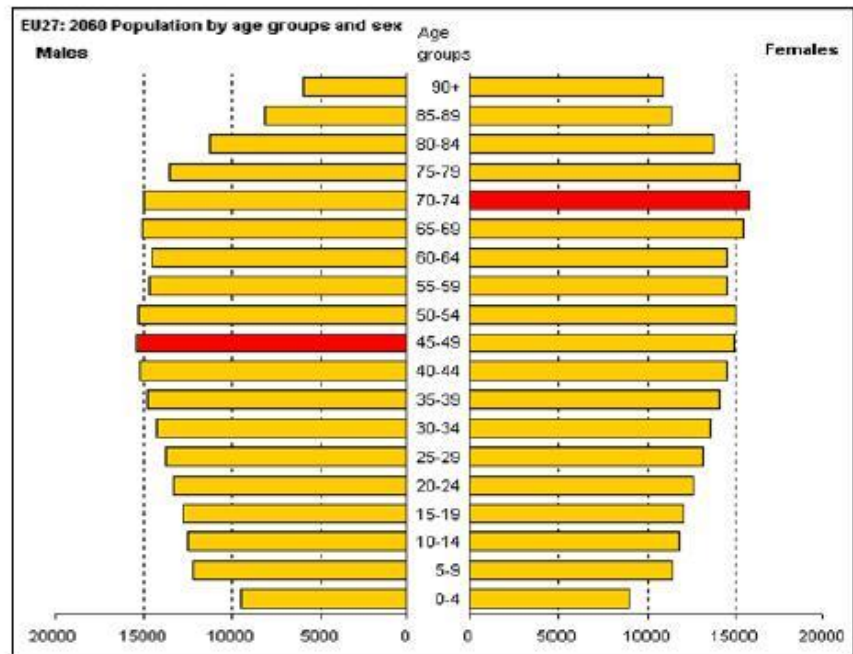
Συνεπώς, τα ζητήματα της επάρκειας και της βιωσιμότητας των συντάξεων πρέπει να εξεταστούν από κοινού.

Η πράσινη βίβλος για τις συντάξεις (2010) (2)

2008

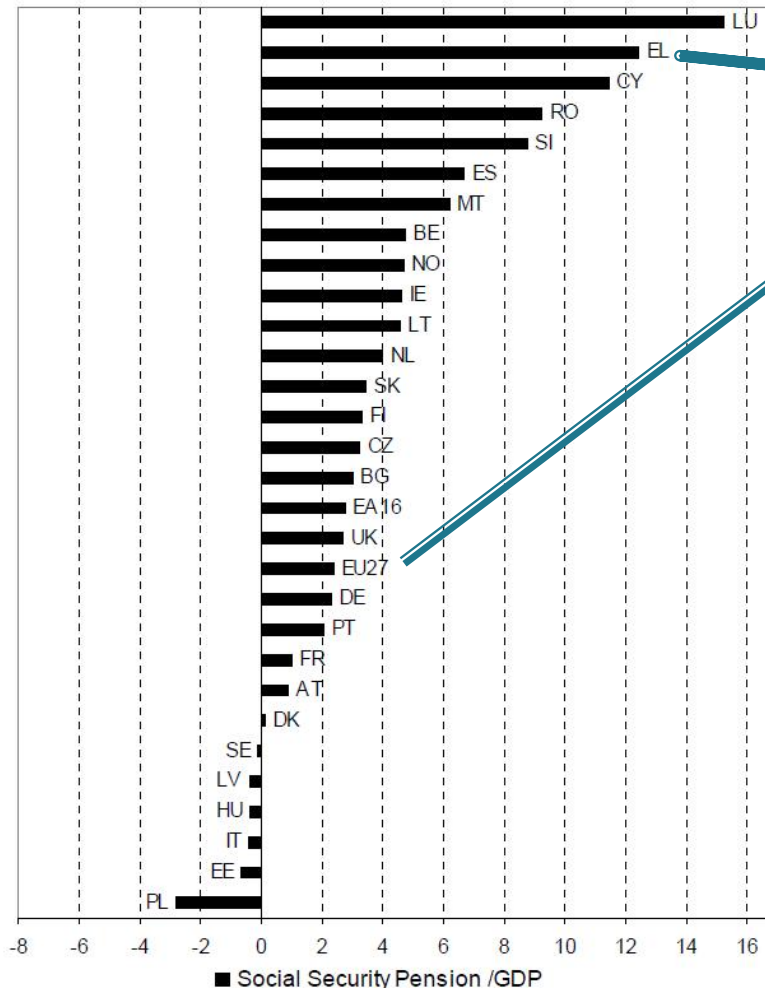

2060

Η πράσινη βίβλος για τις συντάξεις (2010) (3)

Figure 3: Change in public pension expenditure as a share of GDP over 2007-60 (in percentage points)

Αύξηση στη
δαπάνη
στην Ελλάδα:
12%
στην Ευρώπη
των 27: 2%

Διαφορά στην
δαπάνη συντάξεων
μεταξύ των ετών
2007 και 2060, σε
ποσοστιαίες μονάδες,
για τα κράτη-μέλη
της ΕΕ

Η λεύκη βίβλος για τις συντάξεις (2012)

- ▶ Οι προτάσεις:
 - 1) σύνδεση της ηλικίας συνταξιοδότησης με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής
 - 2) περιορισμός πρόσβασης σε πρόωρη συνταξιοδότηση και άλλους τρόπους πρόωρης αποχώρησης
 - 3) την υποστήριξη της εργασίας για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα με τη βελτιωμένη πρόσβαση στη δια βίου μάθηση, την προσαρμογή των θέσεων εργασίας σε πιο ετερογενές εργατικό δυναμικό, τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας και την υποστήριξη της ενεργού και υγιούς γήρανσης
 - 4) εξίσωση ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης για άντρες και γυναίκες
 - 5) την υποστήριξη της ανάπτυξης επικουρικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης ώστε να ενισχυθούν τα εισοδήματα συνταξιοδότησης

Οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο της κρίσης χρέους (1)

- ▶ Το 2010, υπό τη σκιά της χρεωκοπίας, η Ελληνική Κυβέρνηση υπογράφει Μνημόνιο συνεργασίας με την Τρόικα
 - Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
 - Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα,
 - Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

Τι περιλαμβάνουν τα δημοσιονομικά μέτρα σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση;

Οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο της κρίσης χρέους (2)

- ▶ Δημοσιονομικού χαρακτήρα
- ▶ Οργανωτικού χαρακτήρα
- ▶ Προστασία των χαμηλών εισοδημάτων

Η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση Ν.3863/2010

- ▶ Νέα λογική στις συντάξεις
- ▶ Χαμηλότερα ποσοστά αναπλήρωσης
- ▶ Υψηλότερα όρια συνταξιοδότησης (65 - σήμερα στα 67), προσαρμόσιμα στην αύξηση του προσδόκιμου ζωής από το 2021
- ▶ Ο πλήρης εργασιακός βίος αυξάνεται από τα 35 ➡ 40 έτη
- ▶ Διαφοροποίηση στην αύξηση των συντάξεων
- ▶ Διαφοροποίηση στα έτη που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξης
- ▶ Μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα
 - 2009 (13,5%ΑΕΠ)

μεταρρύθμιση

2060 (κατά μέγιστο
+2,5%ΑΕΠ)

Μηχανισμοί αυτόματης
αναπροσαρμογής: εγγύηση για τη
λογιστική ισορροπία του
ασφαλιστικού συστήματος «από τα
πάνω»

Σε πολλές χώρες (Σουηδία, Καναδά, Γερμανία, Ιαπωνία, Φιλανδία) υιοθετούνται Μηχανισμοί Αυτόματης Αναπροσαρμογής (ΜΑΑ) για να αποπολιτικοποιηθεί η διαχείριση των διανεμητικών συνταξιοδοτικών συστημάτων.

Εισάγονται πολλά σημεία παρέμβασης ειδικών (αναλογιστές, δημογράφοι, στατιστικολόγοι, λογιστές, κτλ)

Οι εφαρμογές ΜΑΑ σε επιμέρους συστήματα –
ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:

Καναδάς: Θέσπιση ρήτρας βιωσιμότητας (1997)
Γίνεται διαρκής αναλογιστική προβολή σε βάθος 75ετίας. Αν δεν προκύπτει αναλογιστική ισορροπία κάθε 3 έτη, ενεργοποιείται αυτόματα ΜΑΑ που συνίσταται σε

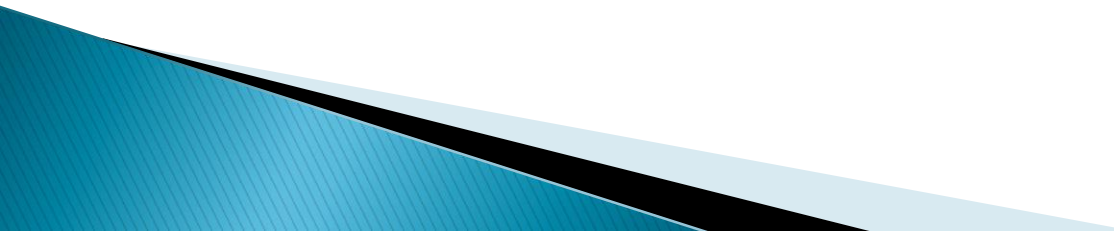
- α) αύξηση των εισφορών και
- β) πάγωμα συντάξεων

Η ενεργοποίηση γίνεται εφόσον προηγουμένως το Κοινοβούλιο δεν μπορέσει να καταφέρει να νομοθετήσει μέτρα διασφάλισης της βιωσιμότητας.

Περίπτωση «κόφτη» στις δαπάνες ασφάλισης υγείας στη Γαλλία

Στην ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό (LOFSS) που ψηφίζεται από τη Βουλή συμπεριλαμβάνεται ένας Εθνικός Στόχος Δαπανών για την Ασφάλιση Υγείας (ONDAM). Η Ανώτατη Αρχή Υγείας (HAS) ως ανεξάρτητη αρχή με τεχνοκράτες μακριά από «πολιτικό παιχνίδι» παρακολουθεί την τήρηση του δημοσιονομικού Εθνικού Στόχου, ώστε να: Υποδεικνύει αλλά και να Ενεργοποιεί για το σκοπό αυτό μέτρα περιορισμού των δαπανών.

Οι ΜΑΑ διαφέρουν ανάλογα με:

- Με την ενεργοποίηση του μηχανισμού βάσει πραγματικών στοιχείων ή προβλέψεων
 - Με την συχνότητα ελέγχου της ανάγκης αναπροσαρμογής
 - Με το βαθμό αυτοματισμού
 - Με το ποιός επωμίζεται το βάρος της προσαρμογής
-

ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ

- ▶ Άρθρο 12/παρ.3/Ν.3863/2010
- ▶ Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και του Δημοσίου, ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 10 του παρόντος νόμου και σε καταστατικές ή γενικές διατάξεις νόμων, ανακαθορίζονται κατά τη μεταβολή του προσδόκιμου ζωής του πληθυσμού της χώρας, με σημείο αναφοράς την ηλικία των 65 ετών. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.2021 και κατά την πρώτη εφαρμογή της, λαμβάνεται υπόψη η μεταβολή της δεκαετίας 2010 έως και 2020. Από 1.1.2024 τα ανωτέρω όρια ανακαθορίζονται ανά τριετία...
- ▶ Άσκηση: μπορείτε να υπολογίσετε τα νέα όρια ηλικίας που θα ισχύουν το 2024, εάν το προσδόκιμο ζωής έχει αυξηθεί κατά 3 μήνες από το 2021 και μετά;

Επιπλέον παρεμβάσεις μετά το πρώτο μνημόνιο

Δεκέμβριος 2011

- ▶ Αναμόρφωση λίστας βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων ώστε να μειωθεί ο αριθμός τους κατά 30%

Μάρτιος 2011

- ▶ Εκτενής αναμόρφωση της Επικουρικής Ασφάλισης (Καθορισμένων Εισφορών ➡ Νοητή Κεφαλαιοποίηση)

Νοέμβριος 2012

- ▶ Μείωση εργασιακού κόστους κατά 1,1% στον Ιδιωτικό Τομέα, με σκοπό την περαιτέρω μείωση κατά επιπλέον 4% έως το 2016
- ▶ Αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης στα 67 έτη

2012-2015

- ▶ Διοικητική Μεταρρύθμιση
- ▶ Επανυπολογισμός εφάπαξ

2015

- ▶ Διατάξεις Μνημονίου 3 και ενσωμάτωσή τους στη νομοθεσία
- ▶ Εισφορά για την Υγεία πάνω σε όλο το ποσό της σύνταξης
- ▶ Κατάργηση κατώτατων ορίων

Οριζόντιες περικοπές συντάξεων

Μάιος 2010, Ιούνιος 2011 , Οκτώβριος 2011, Φεβρουάριος 2012, Νοέμβριος 2012, ...

- ▶ Απώλεια εποχικών συντάξεων
- ▶ Μηνιαία Εισφορά στις Επικουρικές Συντάξεις
- ▶ Μηνιαία Εισφορά στις Κύριες Συντάξεις
- ▶ Μείωση του αφορολόγητου ορίου κατά $\frac{1}{4}$ και σταδιακή κατάργησή του
- ▶ Μηδενικές αυξήσεις στις συντάξεις έως και το 2015
- ▶ Ειδικές περικοπές για συνταξιούχους κάτω των 60 ετών, επιπλέον των καταβληθεισών εισφορών
- ▶ Μείωση κατά 40% στις συντάξεις των νεότερων από 55 ετών συνταξιούχων → Επιστρέφονται στα Ταμεία
- ▶ Περαιτέρω μειώσεις στις Κύριες και Επικουρικές συντάξεις κατά 10,15,20%

Η αποτύπωση των μεταρρυθμίσεων αποτελέσματα της ομάδας εργασίας για τη γήρανση

	Μεταβολή στη συνταξιοδοτική δαπάνη ως ποσοστό επί του ΑΕΠ
2009 (2007-2060)	12.4
2012 (2010-2060)	1.0
2015 (2013-2060)	-1.9
2018 (2016-2060)	-4,8

Τα αποτελέσματα των προβολών παραδίδονται 2 έτη μετά τη συλλογή των στοιχείων. Συνεπώς, η μελέτη του 2009 έχει πραγματικά στοιχεία μέχρι και το 2007 (έτος βάσης 2007) κ.ο.κ.

N.4670/2020 – N.4378/2016 – N.3863/2010 Νέο (;) Ασφαλιστικό –(1)

Ομοιότητες και διαφορές των Ν.3863/2010, Ν.4387/2016 και Ν.4670/2020

Το 2010, υπό το βάρος του Μνημονίου Ι, το μήνα Ιούνιο περνά στη Βουλή το «νέο ασφαλιστικό» με τη λογική δύο διαφορετικών συντάξεων, Βασικής υπό μορφή προνοιακού επιδόματος και αναλογικής για τα έτη εργασίας. Διαφορές; 360 ο Νόμος Λοβέρδου – Κουτρούμνη, αναλογικά για τα έτη εργασίας, 384 του Νόμου του Κατρούγκαλου με minimum τα 20 χρόνια εργασίας και ομοίως για το Νόμο Βρούτση.

Ποσοστά αναπλήρωσης. Εδώ γίνεται ένα εκ νέου μοίρασμα της τράπουλας, με βασική λογική όμως τη μείωση των ποσοστών αναπλήρωσης συνολικά για τις συντάξεις, δίνοντας έμφαση στα χαμηλότερα και υψηλότερα εισοδήματα και στην αναδιανομή στο νόμο Κατρούγκαλου και στις μεγάλες καριέρες στον Νόμο Βρούτση.

Πιο συγκεκριμένα, για το Νόμο Κατρούγκαλου και Βρούτση, τα παρακάτω ποσοστά αναπλήρωσης χρησιμοποιούνται για υπολογισμό ανά τριετία, ενώ στο Νόμο Λοβέρδου το τελικό ποσό σύνταξης καθορίζεται για όλα τα έτη με βάση το συντελεστή που αντιστοιχεί στο τελευταίο πλήρες έτος ασφάλισης.

N.4670/2020 – N.4378/2016 – N.3863/2010 Νέο (;) Ασφαλιστικό –(2)

Ομοιότητες και διαφορές των Ν.3863/2010 και Ν.4387/2016

Ποσοστό αναπλήρωσης Νόμου Κατρούγκαλου (Κλιμακωτό)	ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ		Ποσοστό αναπλήρωσης Νόμου Λοβέρδου (Κλιμακούμενο)
	ΑΠΟ	ΕΩΣ	
0,77%	0	15	0,80%
0,84%	15	18	0,86%
0,90%	18	21	0,92%
0,96%	21	24	0,99%
1,03%	24	27	1,06%
1,21%	27	30	1,14%
1,42%	30	33	1,22%
1,59%	33	36	1,31%
1,80%	36	39	1,40%
2,00%	39	42 +	1,50%

Ποσοστά αναπλήρωσης για υπολογισμό σύνταξης ανά 3ετία για τους Ν.4687/2016 και Ν.4670/2020

ΣΥΝΟΛΟ	Ποσοστά αναπλήρωσης Νόμου Κατρούγκαλου (Κλιμακωτό)	ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ				Ποσοστά αναπλήρωσης Νόμου Βρούτση (Κλιμακωτό)	ΣΥΝΟΛΟ
		ΑΠΟ	ΕΩΣ				
11,55%	0,77%	0	15			0,77%	11,55%
14,07%	0,84%	15	18			0,84%	14,07%
16,77%	0,90%	18	21			0,90%	16,77%
19,65%	0,96%	21	24			0,96%	19,65%
22,74%	1,03%	24	27			1,03%	22,74%
26,37%	1,21%	27	30			1,21%	26,37%
30,63%	1,42%	30	33			1,98%	32,31%
35,40%	1,59%	33	36			2,50%	39,81%
		ΑΠΟ	ΕΩΣ	ΑΠΟ	ΕΩΣ		
40,80%	1,80%	36	39	36	40	2,55%	50,01%
	2,00%	39	99	40	99	0,50%	
42,80%		Για τα 40 χρόνια					50,01%
42,80%		Για τα 50 χρόνια					55,01%

N.4670/2020 – N.4378/2016 – N.3863/2010

Νέο (;) Ασφαλιστικό –(3)

Ομοιότητες και διαφορές των N.3863/2010 N.4387/2016 ,
N.4670/2020

Η σημαντικότερη ίσως διάταξη του 3863/2010 αναφέρεται εκ νέου αυτούσια:
«Από την 1.1.2017 και ανά τριετία, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή εκπονεί υποχρεωτικά αναλογιστικές μελέτες, οι οποίες επικυρώνονται από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αντικείμενο τη συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης της εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης. Με ειδικό νόμο ανακαθορίζονται οι συντάξεις με στόχο τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Το ύψος των ανωτέρω δαπανών για την εθνική, την αναλογική και την επικουρική σύνταξη, προβαλλόμενο έως το έτος 2060, δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009.»

N.4670/2020 – N.4378/2016 – N.3863/2010

Νέο (;) Ασφαλιστικό -(4)

Ομοιότητες και διαφορές των N.3863/2010 , N.4387/2016,
N.4670/2020

Η αναπροσαρμογή των συντάξεων παραμένει ακριβώς η ίδια για τους τρεις Νόμους:

«Το συνολικό ποσό της σύνταξης που εκδίδεται μετά την θέση σε ισχύ του νόμου, αυξάνεται από την 1.1.2017 κατ' έτος με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στη βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.»

N.4670/2020 – N.4378/2016 – N.3863/2010
Νέο (;) Ασφαλιστικό –(5)

Ο Νόμος περιέχει ουσιώδεις αλλαγές για τις εισφορές των αυτοαπασχολουμένων, του ΟΓΑ και του υπολογισμού της σύνταξης για διάφορες περιπτώσεις. Επίσης, εμπεριέχει διατάξεις όπως περί δικαιωμάτων αντισυμβαλλομένου συμφώνου συμβίωσης, τους οποίους εξομοιώνει πλήρως με τους έγγαμους. Τέλος, διαφοροποιεί ουσιαστικά το νέο ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης ενσωματώνοντας μέσα του τα εφάπαξ και εφαρμόζοντας άρση της ρήτρας μηδενικού ελλείμματος, χωρίς όμως σαφή πρόβλεψη για τα ήδη δημιουργηθέντα αλλά και μελλοντικά ελλείμματα.

N.4472 και N.4475/2017

Περιοπές και μη περιοπές

	2019	2020	2021	2022
Εξοικονόμηση λόγω προσωπικής διαφοράς	2.133	2.066	2.001	
Σωρευτική Εξοικονόμηση λόγω μη αναπροσαρμογής συντάξεων	128	292	504	=504+250 =754
Συνολική εξοικονόμηση	2.261	2.358	2.505	754

Πηγή: Έκθεση Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, Νομοθεσία

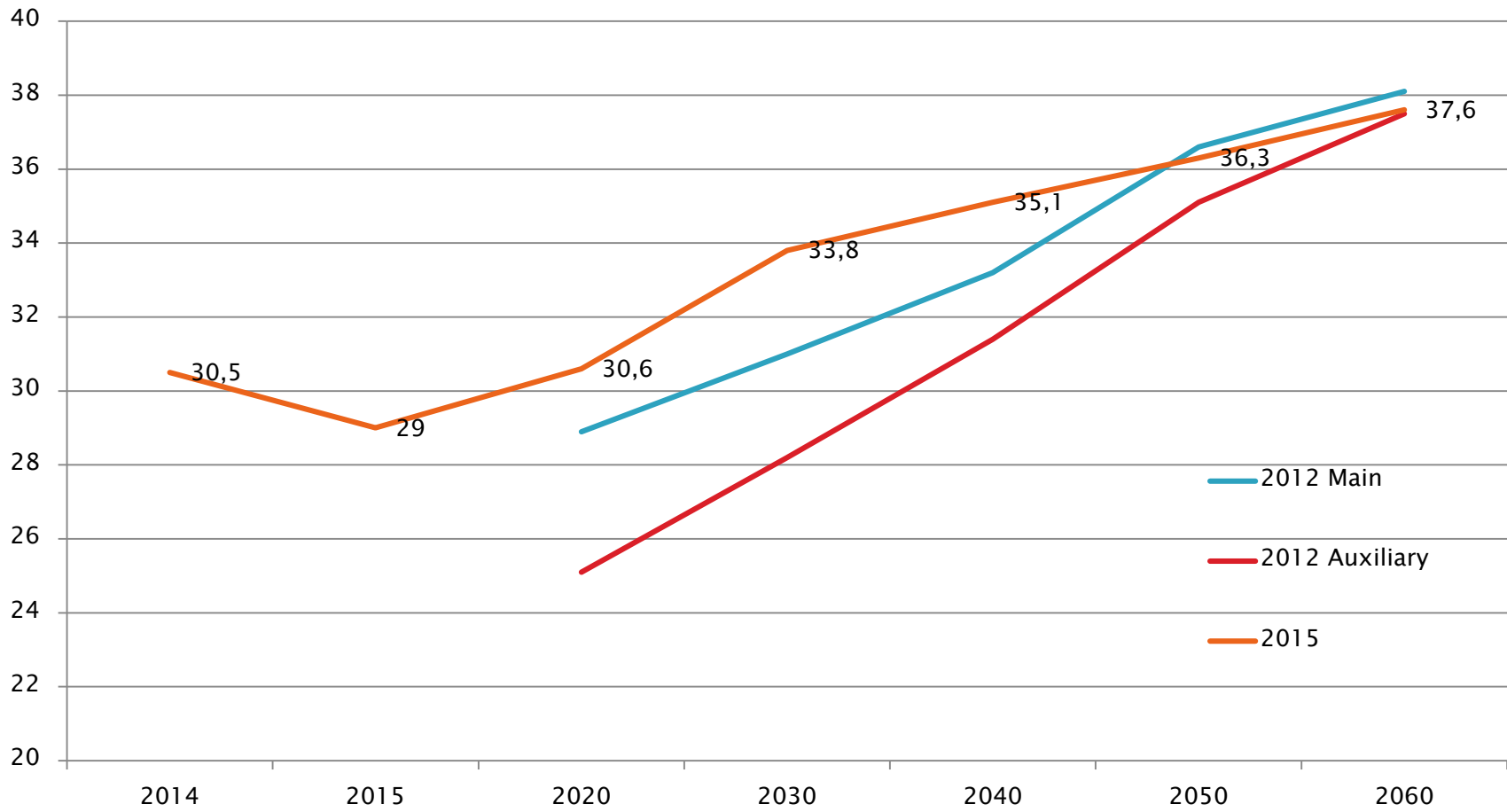
Επεξήγηση του κινδύνου της φτώχειας (1)

Έτος	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Όριο φτώχειας για συνταξιούχους	19,9	14,3	12,4	11,5	10,8	9,7	9,5	8,7
Διάμεσος ισοδύναμο εισοδήματος για άνω των 60 ετών πληθυσμό	9640	9656	8600	7800	7820	7867	7841	8040
Διάμεσος ισοδύναμο εισοδήματος για κάτω των 60 ετών πληθυσμό	11436	9400	8100	7604	7354	7250	7470	7776

Επεξήγηση του κινδύνου της φτώχειας (2) – Ποσοστά μεταβολών

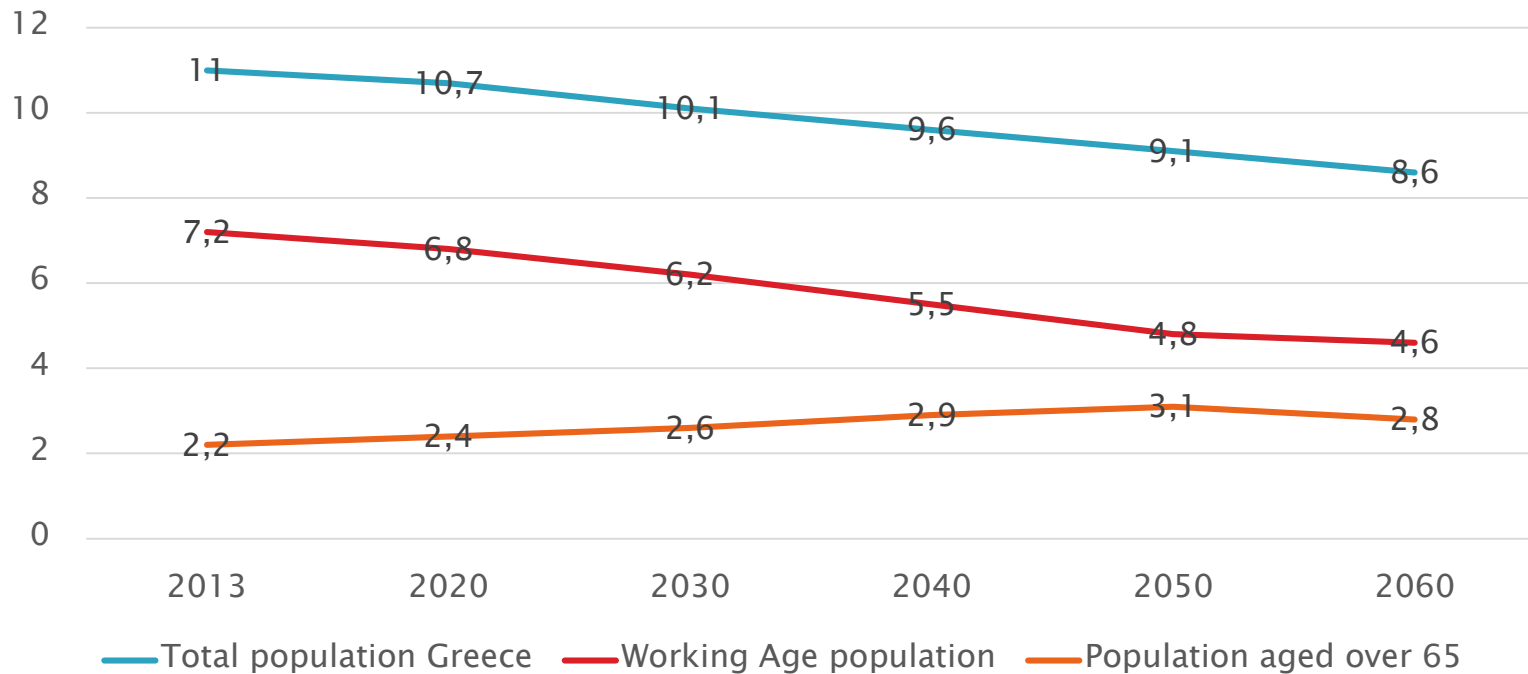
Έτος	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Όριο φτώχειας για συνταξιούχους		-28%	-13%	-7%	-6%	-10%	-2%	-8%
Διάμεσος ισοδύναμου εισοδήματος για άνω των 60 ετών πληθυσμό		0%	-11%	-9%	0%	1%	0%	3%
Διάμεσος ισοδύναμου εισοδήματος για κάτω των 60 ετών πληθυσμό		-18%	-14%	-6%	-3%	-1%	3%	4%

Μέσος εργασιακός βίος σε έτη για κυρίες και επικουρικές συντάξεις για τα έτη 2010-2060 και για το σύνολο 2013-2060

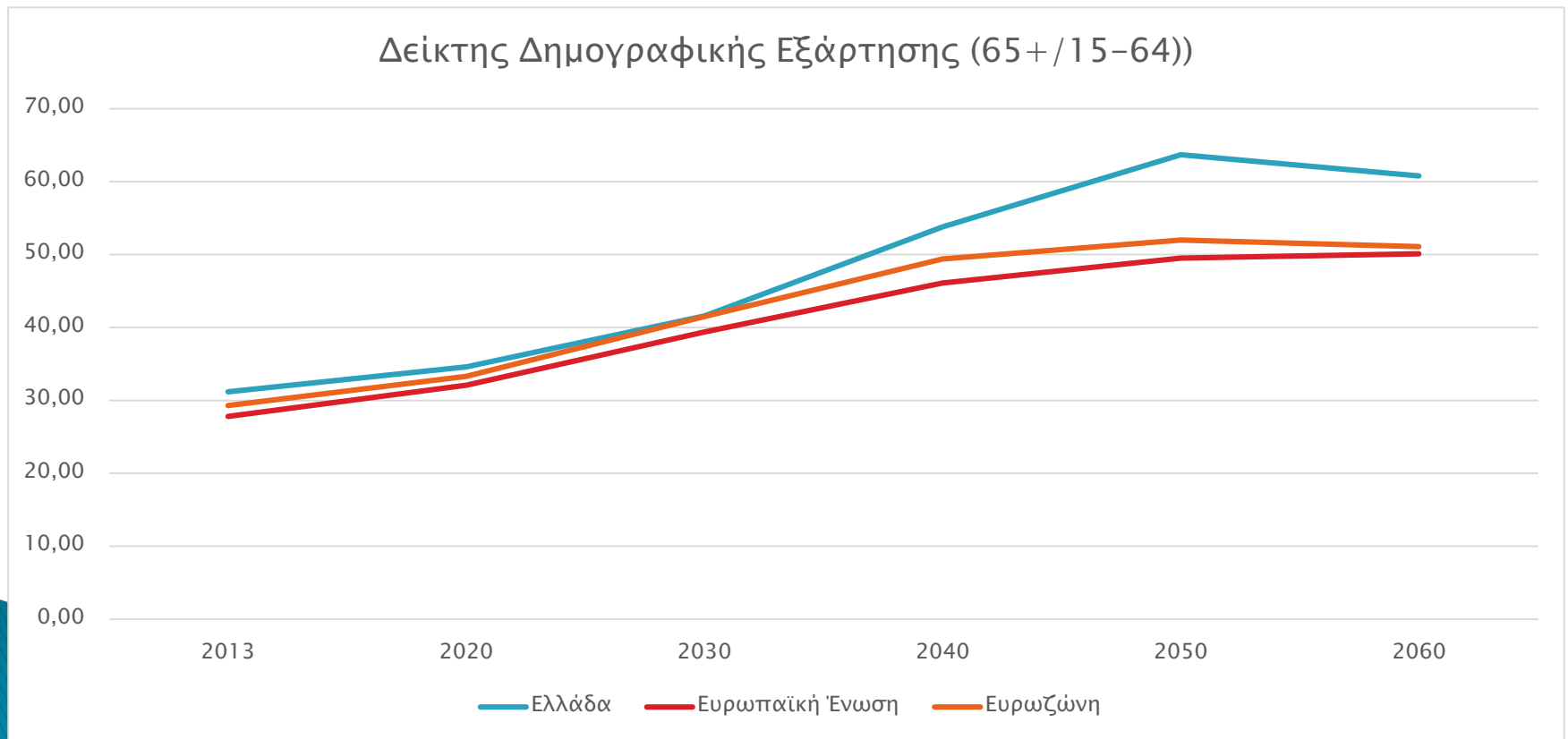
Δημογραφία (1)

Σύνολο ελληνικού πληθυσμού,
εργαζόμενος πληθυσμός και πληθυσμός
άνω των 65 , σε εκατομμύρια

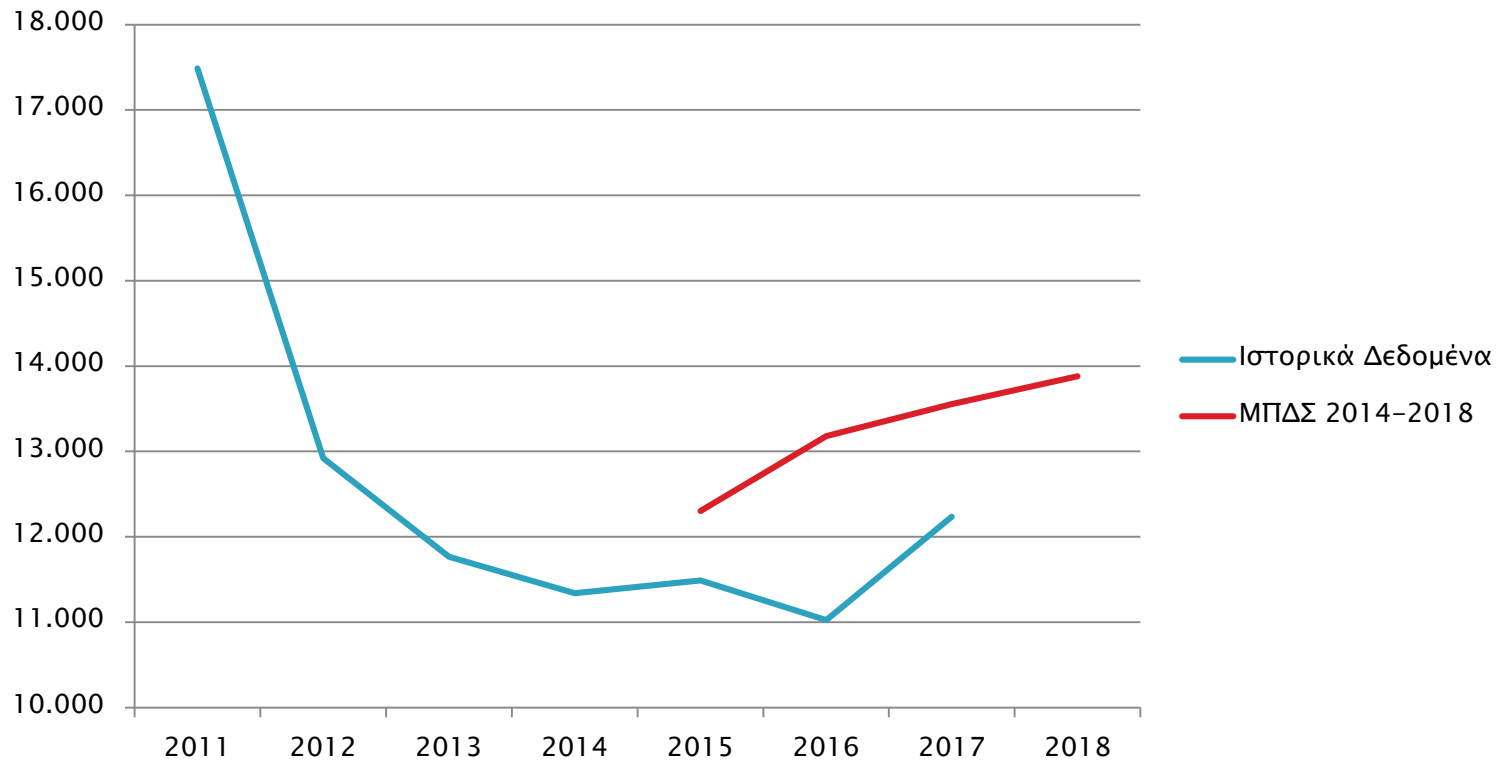
Δημογραφία (2)

- ▶ Δημογραφική εξάρτηση λόγω γήρανσης για την Ελλάδα, την ΕΕ και τη Νομισματική Ένωση

εισφορές

εισφορές κοινωνικής ασφάλισης σε δις ευρώ

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Γιώργος Συμεωνίδης

*Μέλος Συμβουλίου
Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής*

*Μέλος ΔΣ
ΕΚΔΔΑ*

